

Maanalaiseen seurakuntaan valmistautuminen

RICHARD WURMBRAND

**STEFANUS-LÄHETYS r.y.
HELSINKI**

Brittiläinen laitos ilmestynyt nimellä:
Preparing for the Underground Church

Suomentanut *Kalle Virtanen*

3. painos

ISBN 951-99188-1-7

Ari-paino Saarijärvi 1979

BRITTLÄISEN LAITOKSEN ESIPUHE

Päinvastoin kuin luulisi tämä kirjanen ei ole minkään salamyhkäisen kristillisen järjestön pienoiskäsikirja. Kysymyksessä on yksinkertaisesti erään henkilön katsaus tulevaisuuden kirkkoon. Tosin tämän henkilön elämä vankilakokemuksineen ja laajoine julistusmatkoineen on tehnyt maailmaan tavallista voimakkaamman vaikutuksen ja herättänyt sen näkemään ateistisen kommunismin vaarat.

Richard Wurmbrandin kirjoitukset eivät esipuheita kaipaa. Ne ovat suorasukaisia ja läpitunkevia eivätkä tavallisesti jätä lukijalle mahdollisuutta välinpitämättömänä pysymiseen. Tätä käsikirjoitusta ei ole paljoakaan korjailtu. Jotkut ilmaisut ovat luonteenomaisia vain miehelle, joka ajattelee kuin juutalainen, lukee kuin kielitieteilijä, rukoilee kuin apostoli ja kirjoittaa kuin profeetta. Hänen sanomansa on kristallinkirkas.

Jos asia on niin kuin useimmat maailman kristilliset johtajat uskovat, että ennemmin tai myöhemmin seurakunta joutuu tekemään valinnan kahden vaihtoehdon välillä, joista toinen on yhteiskunnallispoliittinen kompromissi marxismin kanssa, toinen poliittis-uskonnollisten johtajien epäsuosioon joutuminen, silloin Wurmbrand on oikeassa: MEIDÄN PITÄÄ VALMISTAUTUA NYT.

Koska kirkko jo nyt on monissa maailman kolkissa joutunut tekemään valintansa, ei ole mitään syytä uskoa, että Eurooppa välttyisi samalta tilanteelta tämän sukupolven aikana. Alkakaamme siis kristittyinä valmistautua, ja varmistukaamme siitä, että lapsillamme on käytettävissään selvä esimerkki, kun heidän vuoronsa tulee.

John Carlyle

VALMISTAUDU MAANALAISEEN SEURAKUNTAAN — NYT!

”Mutta Ananias vastasi: ’Herra, minä olen monelta kuullut siitä miehestä, kuinka paljon pahaa hän on tehnyt sinun pyhillesi Jerusalemissa . . . ’ Mutta Herra sanoi hänelle: ’Mene, sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen. *Sillä minä tahdon näyttää hänelle, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden*’ ” (Apt, 9:13,15,16).

Minun tietääkseni ei ole olemassa ainuttakaan teologista seminaaria, raamattukoulua tai yliopistoa, jonka oppiaineena olisi maanalainen seurakunta. Sabelianismia ja apollinarismia kyllä opetetaan korkeakouluissa. Moiset opit unohtuvat heti loppututkinnon jälkeen. Harva pappi tapaa eläessään sabeliani-laista tai apollinariuksia. Me opiskelemme kaiken pienistä lahkoista, joiden kanssa tuskin joudumme koskaan tekemisiin. Maanalainen kirkko sen sijaan vaikuttaa kolmasosassa maailmaa. Ihmisistä, jotka eivät ole osanneet kuvitellakaan kuuluvansa joskus maanalaiseen seurakuntaan, tulee maanalaisen kirkon jäseniä. Kun Yhdysvallat puuhaili Watergate-skandaalin kimpussa, kommunistit ottivat haltuunsa Somalian, Etio-pian ja Etelä-Jemenin. Sitten he ottivat hallintaansa myös Guinea-Bissaun, Angolan ja Mosambikin, Kamputsean ja Laosin.

Kukaan ei voi olla varma kommunisteista. Kristittyjen pappien täytyy tietää, millainen maanalainen seurakunta on ja mitä se tekee. Keskustelin tunnin maanalaisesta seurakuntatyöstä erään brittiläisen piispan kanssa. Erotessamme piispa kysäisi: — Kun minä satun olemaan hyvin kiinnostunut kirkkojen

arkkitehtuurista, niin olisi mielenkiintoista tietää, käyttävätkö maanalaiset kirkot rakennuksissaan goottilaista tyyliä.

Jos voisin mainita kyseisen piispan nimen, ette pystyisi kuvittelemaan, miten niin tunnettu kirkonmies saattaa kysyä sellaista.

Maanalainen seurakunta on melko tuntematon käsite. Se on aivan vieressä, mutta emme ole valmiita liittymään siihen. Jokaisen nykypäivän kristityn papin seurakunta on koko maailma, se meidän on tiedettävä, koska saatamme vielä joutua vaikeisiin olosuhteisiin. Vaikkemme joutuisikaan vainon keskelle, meidän velvollisuutemme on auttaa ja neuvoa niitä, joilla juuri nyt on vaikeaa.

Romaniassa, Neuvostoliitossa, Kiinassa ja monissa muissa maissa on useista uskovista tullut uhreja. Monet ovat joutuneet vankilaan ja monet kuolleet vankiloissa. Emme voi olla siitä ylpeitä. Olisi ollut parempi harjoitella maanalainen toiminta niin hyvin, ettei kukaan olisi jäänyt kiinni.

Sodassakaan ei isänmaansa puolesta kaatuneita ihailla läheskään niin paljon kuin niitä sankareita, jotka panevat vihollisen kaatumaan oman isänmaansa puolesta. En ole minä, jonka pitäisi kuolla *minun* isänmaani puolesta, hänen pitäisi kuolla *oman* isänmaansa puolesta. Ihailen toki niitä, jotka joutuvat vankilaan Kristuksen vuoksi. Mutta eniten ihailen niitä, jotka työskentelevät niin taitavasti, ettei heitä saada kiinni. Meidän on *hallittava* maanalainen toiminta.

VALMISTAUDU KÄRSIMÄÄN

Kärsimyksiä ei voida välttää maanalaisessa seurakunnassa, oltiinpa miten taitavia hyvänsä, mutta kärsimykset voidaan vähentää minimiin.

On mahdotonta antaa lyhyttä kurssia maanalaisesta seurakunnasta. Ehdotan, että esität asian oman kirkkokuntasi johtohenkilöille ja vaadit ehdottomasti, että opetusta maanalaisesta kristillisestä toiminnasta pitää ryhtyä antamaan.

Mitä tapahtuu sellaisessa maassa, jonka kommunistit ottavat hallintaansa? Joissakin maissa, kuten Mosambikissa ja Kamputseassa, terrori alkaa heti. Toisissa valtioissa annetaan kansalle ennen näkemätön uskonnonvapaus. Siitä se alkaa. Kommunistit nousevat valtaan ilman, että heillä on todellista valtaa. Kansa ei ole heidän puolellaan. Heidän ei ole tarvinnut välttämättä edes organisoida poliisivoimia ja armeijaansa. Venäjällä kommunistit antoivat heti vallankumouksen jälkeen suuren vapauden protestanteille, mutta päämääränä oli tuhota sillä tavoin ortodoksinen kirkko. Kun ortodoksit oli nujerretty, tuli protestanttien vuoro. Romaniassa annettiin suuri vapaus. Alkuperäinen tilanne ei koskaan kestä kauan. Sinä aikana kommunistit kuitenkin soluttautuvat kirkkoihin ja seurakuntiin hankkien johtopaikoille omat miehensä. He ottavat selvää pastorien heikkouksista. Jotkut seurakunnanpaimenet ovat ehkä kunnianhimoisia ihmisiä, joitakin saattaa vaivata rahanahneus. Jotkut elättelevät salaista pahetta, joka antaa hyvän syyn kiristää heitä. Kun seurakunnan johtomiehet eivät halua, että heidän heikkoutensa julistetaan kaikelle kansalle, kommunistien on helppo saada omat miehensä vaikutusvaltaisiin asemiin. Sitten alkaa vainon aika. Romaniassa suunnanmuutos tapahtui yhdessä päivässä. Kaikki katoliset piispat joutuivat vankilaan, samoin lukematon joukko pappeja, munkkeja ja nunnia. Sitten oli kaikkien protestanttisten kirkkokuntien pastorien vuoro ja niin edelleen. Monet kuolivat vankilaan.

Meidän Herramme Jeesus sanoi Ananiaalle: — Mene tapaamaan Saulus Tarsolaista. Hänestä tulee minun maanalainen työntekijäni! Sillä sitähan Paavali oli, maanalaisen seurakunnan saarnaaja. Jeesus piti tälle maanalaisen seurakunnan pastorille lyhyen mutta tehokkaan kurssin. Hän aloitti sen sanomalla: — Näytän hänelle, miten paljon hänen pitää kärsiä .

Maanalaiseen työhön valmentautuminen alkaa kärsimysopin ja marttyyrihistorian lukemisella. Solzhennitsyn sanoo kirjassaan *Vankileirien saaristo*, että Neuvostoliiton poliisit käyvät pidätysopin kurssin — toisin sanoen oppivat pidättämään ihmisen niin, ettei kukaan lähellä oleva sitä huomaa. Jos Neuvostoliitossa on tehty uusi oppi nimeltä pidätysoppi, kehittäkäämme me puolestamme kärsimysoppi.

Tarkastelemme myöhemmin maanalaisen työn teknistä puolta. Ensimmäiseksi meidän täytyy kuitenkin hankkia siihen hengellinen valmius. Vapaassa maailmassa usko ja kaste riittävät seurakunnan jäseneksi pääsemiseen. Maanalaisessa seurakunnassa se ei ole tarpeeksi. Voit ottaa kasteen ja voit uskoa, mutta sinusta ei tule maanalaisen seurakunnan jäsentä, ellet opi kärsimään. Sinulla voi olla maailman suurin usko, mutta jos sinä et ole valmistautunut kärsimyksiin, poliisit saavat sinut ansaan. Ei tarvita kuin pari läimäystä, kun sinä olet jo valmis kertomaan kaiken. Sen tähden kärsimyksiin valmistautuminen on olennainen osa maanalaiseen työhön valmentautumista.

Kristitty ei joudu pakokauhun valtaan, jos hänet teljetään vankilaan. Sillä tavalliselle riviuskovälle vankila on uusi paikka, jossa hän voi todistaa Kristuksesta. Pastorille taas vankila on uusi seurakunta. Siinä seurakunnassa ei palkassa ole kehumista, mutta työmahdollisuudet ovat valtavat. Puhun tästä

asiasta jonkin verran kirjassani *Sermons in Solitary Confinement* (Saarnoja eristyssellissä). Muissa kirjoissani olen maininnut morseaakkoset, joiden oppiminen kuuluu maanalaisen seurakuntatyön valmennuskurssiin. Tiedät tietysti, mikä on morseaakkosten tarkoitus. Voit seinään naputtamalla saarnata evankeliumia sekä oikealla että vasemmalla puolellasi oleville. Vangit vaihtuvat kaiken aikaa. Kommunistit päästävät toisia vapaiksi ja telkeävät toisia tilalle. Jumala on antanut monille kristityille vankilassa tilaisuuden johtaa Kristuksen luokse ihmisiä, joita he eivät ole koskaan nähneet — morseaakkosia apunaan käyttäen. Jotkut tapaavat vuosien kuluttua ihmisiä, jotka he ovat morsettamalla johdattaneet Kristuksen tuntemiseen. Minulla on ollut useita seurakuntia vankisellissä.

Vapaassa maailmassa on tapana soittaa sunnuntiaamuna kirkonkelloja. Se, joka haluaa, tulee kirkkoon — muut eivät tule. Ellei joku pidä saarnasi tämän sunnuntain aiheesta, hän jää kotiin. Jos sattuu satamaan, hän ei tule missään tapauksessa jumalanpalvelukseen. Mutta kun seurakunta on vankila, lampaat ovat paimenen ulottuvilla päivät pääksytysten. Vapaismaissa seurakuntalaiset vilkuilevat kelloa. — Hän on saarnannut jo puoli tuntia! Eikö hän aio lopettaa lainkaan? Pidätyksessä otetaan kellot pois. Seurakunta on koolla koko viikon, ja heille voi saarnata aamusta iltaan! He eivät pääse pakoon. Romaniassa ja Neuvostoliitossa ei ole tullut missään niin paljon ihmisiä kääntymykseen kuin vankilassa. Kannattaa siis ottaa vankilaan joutuminen Jumalan antamana uutena virkana. Muistan, että kun minut pidätettiin, vaimoni sanoi minulle halatessaan minua jäähyväisiksi: — Richard, muista, että on kirjoitettu: Teitä viedään hallitusmiesten ja kuninkaiden eteen todistukseksi heille.

Tämän ihmiset vielä jaksavat sulattaa. Mutta kun he kuulevat kommunistivankiloiden hirvittävistä kidutuksista, heitä puistattaa. Mitä näiden kidutusten varalta pitäisi tehdä? Pystymmekö me kestäämään ne? Ellen minä kestä kidutusta, aiheutan viiden-, kuuden- kymmenen tuntemani uskovan vankilaan joutumisen, sillä kommunistit yrittävät kiduttamalla saada minut pettämään ystäväni. Siksi on niin tärkeää, että me alamme heti valmentautua kärsimykseen. Kärsimykseen valmentautuminen on liian vaikeaa siinä vaiheessa, kun kommunistit ovat jo panneet sinut vankilaan.

Muistan Romaniasta tapauksen, jossa muuan pastori oli tehnyt huorin. Joukko johtomiehiä väitteli siitä, mitä pastorille pitäisi tehdä — hän oli ollut tehtävässään jo kaksikymmentä vuotta. Loppupäätelmä oli tämä: Hänen syntinsä ei tapahtunut sinä yönä, jona hän lankesi. Olosuhteet olivat sellaiset, ettei hän pystynyt vastustamaan kiusausta. Hänen suuri syntinsä ei tullut tehdyksi lankeemusyönä, vaan kaksikymmentä vuotta aikaisemmin, jolloin hänellä ei ollut sellaista kiusausta. Hän ei silloin sanonut itselleen: — Pastorinurani aikana minulle tulee tapahtumaan paljon. Tulen muun muassa kohtaamaan seksuaalisia kiusauksia. Mutta minä en lankea syntiin! Sinunkin pitää tehdä päätös ajoissa ja valmistautua etukäteen kaikkiin mahdollisuuksiin. Meidän on valmentauduttava kärsimyksiin.

TOTUUS TOTUDESTA

Se, miten paljon ihminen pystyy kestäämään kärsimyksiä, riippuu siitä, miten läheinen kärsimyksen aiheuttanut asia hänelle on; kuinka kallisarvoinen asia hänelle on ja kuinka paljon se hänelle merkitsee.

Kommunistimaissa on tässä suhteessa koettu melkoisia yllätyksiä. Joistakin lahjakkaista puhujista ja kristillisistä kirjailijoista on tullut petteureita. Romanian parhaan hengellisen laulukirjan säveltäjä sävelsi myöhemmin Romanian parhaan kommunistisen laulukirjan. Kaikki riippuu siitä, onko meidän kristillisyytemme jäänyt pelkkien sanojen tasolle vai olemmeko me päässeet sisälle jumalalliseen todellisuuteen.

Jumala on totuus. Raamattu on totuus Totuudesta. Jumaluusoppi, teologia on totuus Totuuden totuudesta. Hyvä saarna on totuus Totuuden totuuden totuudesta. Saarna ei ole koskaan totuus. Totuus on vain Jumala. Totuuden ympärille rakentuu melkoinen sanojen, teologioiden ja tulkintojen rakennelma. Siitä ei kuitenkaan ole apua kärsimyksen tullen. Vain Totuudesta itsestään on apua. Meidän tulee tunkeutua saarnojen, teologisten kirjojen ja yleensä kaikkien ”sanojen” läpi päästäksemme tekemisiin Jumalan todellisuuden kanssa.

Olen kertonut lännessä, että meidän maassamme kristityitä sidottiin risteihin neljäksi vuorokaudeksi. Ristit asetettiin lattialle, ja toisia vankeja kidutettiin ristiinnaulittujen päällä tai käskettiin ulostamaan heidän kasvoilleen. Minulta on usein kysytty, mikä raamatunpaikka auttoi minua ja antoi minulle voimaa niissä olosuhteissa. Vastaukseni on joka kerta: Mistään raamatunlauseesta ei ollut minkäänlaista apua! On silkkaa ulkokultaisuutta ja tekopyhyyttä väittää, että jokin raamatunpaikka vahvistaa tai auttaa jotakuta. Raamatunlauseita sinänsä ei ole edes tarkoitettu avuksi. Kaikki kristityt osaavat ulkoa Psalmin 23: ”Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu . Vaikka minä vaeltaisin pimeässä laaksossa, en minä pelkäisi mitään pahaa .”

Kun joudut kärsimyksiin, toteat, ettei Jumala ikinä ole tarkoittanut Psalmia 23 sinua vahvistamaan. Herra sinua lohduttaa, ei psalmi, jossa kerrotaan Herran lohdutuksesta. Ei riitä, että sinulla on psalmi. Sinun on omistettava Hänet, josta psalmi puhuu. Me tunnemme myös jakeen: ”Minun armossani on sinulle kyllin.” Mutta jakeessa ei ole kyllin! Vain Jumalan armossa on kyllin.

Papit ja innokkaat todistajat, jotka Jumalan kutsumina käyttävät Sanaa, ovat vaarassa antaa pyhille sanoille enemmän arvoa kuin niillä todellisuudessa on. Raamatun sanat ovat pelkästään välineitä, joilla ilmaistaan todellisuus. Jos olet yhdistynyt Todellisuuteen, kaikkivaltiaaseen Herraan, kommunismilla ei ole valtaa sinuun. Se ei mahda mitään kaikkivaltiaalle Herralle. Jos sinulla ei ole muuta kuin kaikkivaltiaan Herran sanat, sinut on helppo nujertaa.

HENGELLISET HARJOITUKSET

Valmistautuminen maanlaiseen työhön on hengelistä syventymistä. Niin kuin kuorimme sipulin voidaksemme sitä käyttää, samoin Jumalan täytyy ”kuoria” meistä kaikki tyhjät sanat ja pinnalliset uskonnolliset tuntemukset. Jeesuksen on ilmoitettava meille, että se, joka haluaa seurata Häntä, joutuu ottamaan ristinsä. Hän osoitti itse, miten painava risti voi olla. Meidän on oltava valmistautuneita tähän.

Tarkastellaanpa maailman tapoja: Pornografinen julkaisu tai mainos herättää mielikuvituksen. Samalla tavoin on meidän herätettävä mielikuvituksemme hengellisillä totuuksilla. Olen hyvin pahoillani siitä, että protestanttisissa kirkkoissa hengelliset harjoitukset ovat miltei tuntemattomia. Maanlaisessa seurakun-

nassa ne on herätettävä henkiin. Jotkut katoliset käyttivät väärin hengellisiä harjoituksia, ja se sai aikaan uskonpuhdistuksen. Heiluriliike tulee aina olemaan. Jos yksi on langennut yhteen äärimmäisyyteen, toinen menee sitä karttaessaan toiseen äärimmäisyyteen. Kun taikauskoiset katoliset tekevät neitsyt Mariasta jumalattaren, vastapuoli päättelee, ettei neitsyt Maria ole yhtään mitään. Me heilahtelemme äärimmäisyydestä toiseen. Siksi että jotkut käyttivät väärin hengellisiä harjoituksia, toiset eivät halunneet tehdä hengellisiä harjoituksia lainkaan. On kuitenkin varmaa, että rukoushetkien lisäksi, jotka me käytämme puhumiseen, meidän täytyy viettää aikaa itsetutkistelussa ja mietiskelyssä. Heprealaiskirjeen yhdennestätoista luvusta löytyy pitkä luettelo ihmisistä, jotka on sahattu kappaleiksi, poltettu roviolla tai heitetty leijonien raadeltaviksi. Mutta meidän täytyy kuvitella mielesämme aidot tilanteet. Meidän pitää ajatella: Nyt minua piestään, nyt seison roviolla Kuinka minä käyttäydyn tässä tilanteessa?

Muistan viimeisen rippikoululuokkani Romaniassa. En vienytkään nuorisojoukkoa eräänä sunnuntaina kirkkoon vaan eläintarhaan. Leijonahäkin edessä sanoin viidentoista tytön ja pojan ryhmälle: — Teidän edelläkävijänne Kristuksen seuraamisessa joutuivat uskonsa tähden tällaisten villipetojen eteen. Teitä ei heitetä leijonien raadeltaviksi, mutta te joudutte tekemisiin ihmisten kanssa, jotka voivat olla paljon pahempia kuin leijonat. Päättäkää tässä ja nyt, haluatteko vakuuttaa uskollisuuttanne Kristukselle! Nuorten silmissä oli kyyneleitä, kun he vastasivat: — Haluamme!

Meidän on valmistauduttava nyt, kun emme vielä istu vankilassa. Vankilassa ihminen menettää kaiken.

Hänet riisutaan ja hänelle annetaan vangin puku. Ei ole enää mukavia huonekaluja, pehmeitä mattoja ja kauniita verhoja. Miehellä ei ole enää vaimoa eikä perhettä. Vangilla ei ole kirjastoa, eikä hän ikinä näe ainuttakaan kukkaa. Jäljellä ei ole mitään, mikä tekisi elämän miellyttäväksi. Kukaan, joka ei ole etukäteen kieltäytynyt elämän nautinnoista, ei kestä sitä. Kolossalaiskirjeessä puhutaan maanpäällisten jäsenien kuolettamisesta. Tietämättömät mutta uskonkiihkoiset katolilaiset ovat kehittäneet kaikenlaisia katumusharjoituksia. He nousevat polvillaan Rooman Pietarinkirkon portaita, tekevät pyhiinvaellusmatkoja ja niin edelleen. Ja koska katolilaiset menevät mahdotonmuuksiin, protestantit ovat luopuneet koko kuolettamisesta. Mutta on olemassa sellainen mahdollisuus kuin kristillinen itsensä kuolettaminen tässä ja nyt, maailman iloista luopuminen. Kristitty, joka valmistautuu nyt, ei kärsi menetystä joutuessaan vankilaan. Sinun täytyy oppia käyttämään maailman antimia kiintymättä niihin liikaa.

Harjoittelen itse kieltäytymistä. Asun Amerikan Yhdysvalloissa, ja sinä ehkä tiedät, miltä amerikkalaisessa supermarketissa näyttää. Katselen kaikkia tavaroita ja sanon itselleni: Voin olla ilman tätä ja tätä ja tuota. Tämä olisi oikein mukava, mutta tulen kyllä toimeen ilmankin. Tuota ilman voin myös mainiosti olla. Käyn läpi koko supermarketin tuhlaamatta dollariakaan. Nautin kauniiden tavaroiden katselemisesta, ja saan tyydytystä siitä, että voin olla ilman kaikkea.

Meidän maassamme oli myös liberaaliteologeja. Yksikään heistä ei ruvennut kidutettavaksi. — Miksi minä kuolisin kuolleen Jumalan ja ongelmallisen

Raamatun vuoksi? Elleivät kertomukset Adamista ja Eevasta ole totta, ellei Joosua pysäyttänytään aurinkoa, jos ennustukset on kirjoitettu vasta toteutumistensa jälkeen, jos Jeesus ei syntynytään neitseestä eikä noussutkaan ruumiillisesti kuolleista, silloinhan Raamatussa on enemmän valheita kuin Pravdassa! Miksi minun pitäisi kuolla asian puolesta, joka tuskin on tottakaan tai ainakin on täynnä ratkaisemattomia ongelmia?

EPÄILY TEKEE KAVALTAJAN

Minä olen juutalainen. Heprean kielessä, jota Jeesus puhui ja jolla ensimmäinen ilmoitus on kirjoitettu, ei ole lainkaan sanaa ”epäillä”. Epäileminen on ihmiselle yhtä väärin kuin neljällä jalalla kulkeminen. Ihmistä ei ole tarkoitettu kävelemään nelinkontin, niin tekevät vain eläimet. Samoin on epäileminen epäinhimillistä.

Meille kaikille tulee epäilyksiä, mutta älä anna Raamatun keskeisiin oppeihin, sellaisiin kuin Jumalan olemassaolo, Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus tai iankaikkisen elämän olemassaolo, kohdistuvien epäilysten pesiytyä mieleesi. Jokainen teologinen tai filosofinen epäily tekee sinusta potentiaalisen kavaltajan. Sinulla on varaa epäilyksiin, kun tutkistelet Raamattua kaikessa rauhassa tai kun valmistat saarnaa ja syöt hyvin — tai kirjoitat kirjaa. Silloin voit suoda itsellesi kaikenlaisia uskaliaita ajatuksia ja epäilyksiä. Mutta kun sinua kidutetaan, nämä epäilykset vaihtuvat kavallukseen, sillä silloin sinun on päätettävä, elätkö vai kuoletko tämän uskon puolesta.

Yksi tärkeimmistä maanalaisen työntekijän hengelliseen valmentautumiseen kuuluvista asioista on

epäilysten ratkaiseminen. Matematiikassa on niin, että ellei tehtävään löydy ratkaisua, jossain on täytynyt tapahtua virhe, joten ei auta muu kuin etsiä edelleen ratkaisua. Älä elä epäilyksissä, vaan etsi niihin ratkaisu.

Nyt tulemme kidutushetkeen. Kidutus on toisinaan hyvin tuskallista. Kiduttajat saattavat käyttää punahehkuisiksi kuumennettuja rautoja. Joskus he tyytyvät vain pieksemään. Tavallinen selkäsauna on sangen helppo kestää. Jeesus sanoi, että meidän pitäisi tulla lasten kaltaisiksi, ja lapsethan ovat enemmän tai vähemmän tottuneet saamaan selkäänsä!

KIDUTUSKOE

Eräs lääkäri tuli minun luokseni ja kysyi: — Mitä minun pitäisi tehdä? Olen jo ajatellut ikkunasta hyppäämistäkin. Minut kutsutaan kuulusteluihin uudelleen ja uudelleen ja minusta yritetään tehdä maanalaisen seurakunnan ilmiantajaa. Minut uhataan piestä, ellen suostu. Mitä minun pitäisi tehdä? On kauheaa ajatella, että he pieksevät minut. En kestäisi sitä. Toinen mahdollisuus on ruveta ilmiantajaksi — tai heittäytyä alas ikkunasta! Vastasin naiselle: — On sinulla vielä yksi ratkaisumahdollisuus. Anna miehellesi kepakko ja käske hänen hakata itseäsi olan takaa. Sittenpä hän näet, kestätkö sinä sen! Ei kannata pelätä pieksemistä.

Kommunistit eivät kuitenkaan tyytyneet pelkkään pieksemiseen. He käyttivät huippuunsa kehitettyjä kidutuskeinoja. Kidutus voi vaikuttaa kahdella tavalla. Se voi kovettaa ihmisen ja vahvistaa hänen päätöksensä olla kertomatta poliisille mitään. On varkaita, jotka kestävät millaista kidutusta tahansa eivätkä kerro, kenen kanssa he ovat olleet yhteistyössä. Mitä

enemmän heitä hakataan, sen uppiniskaisemmiksi he käyvät. Kidutus voi myös murtaa ihmisen tahdon täydellisesti. Nyt kerron erään hyvin mielenkiintoisen tapauksen, jonka on julkistanut Tsekkoslovakian lehdistö. Dubcekin aikana maassa oli sen verran vapaampaa, että siellä voitiin julkaista rohkeakin tekstiä. Tuolloin ilmestyi tämä artikkeli. Novotny, Dubcekin edeltäjä ja kommunistidiktattori, oli pidättänyt yhden lähimmistä tovereistaan, kommunistijohtajan, vannoutuneen ateistin ja kommunistisen puolueen keskuskomitean jäsenen. (Vankiloissa eivät istu vain kristityt, juutalaiset ja patriootit. Kommunistit vangitsevat toisiaankin ja kiduttavat aateveljiään ihan samalla tavoin kuin ketä tahansa vankia.) Tämä kommunistijohtaja oli siis pidätetty ja pantu yksinäiseen selliin. Mieltä sekoittavat elektromagneettiset säteet risteilivät sellissä. Kovaäänisestä kuului yötä päivää: — Onko nimesi Joosef vai eikö se ole Joosef? (Miehen nimi ei ollut Joosef.) — Ajattelehan asiaa huolellisesti. Oletko sinä Joosef vai etkö sinä ole Joosef? Amerikan suurin rikollinen on Dillinger, mutta sinä olet vielä suurempi rikollinen kuin Dillinger! Mikä sinun etunimesi on? Onko se Joosef vai eikö se ole Joosef? Olet kyllä vastavallankumouksellinen ja vakooja, mutta oletko Joosef vai etkö ole Joosef? Miestä yritettiin tehdä mielipuoleksi. Yötä päivää. Hänestä tuntui, että hän menettäisi järkensä. Äkkiä mies käsitti: — Olen nyt kohdannut ehdottoman pahan. Jos kommunistit kiduttavat kristittyä, he eivät tee absoluuttisesti pahaa, koska kommunistit uskovat, että he kykenevät perustamaan maanpäällisen paratiisin. Kristityt estävät heidän aikeitaan, joten ei ole ihme, että kristittyjä kidutetaan. Kidutuksella on tavallaan oikeutuksensa. Mutta kun kommunisti kiduttaa

kommunistia, hän tekee sen vain kidutuksen vuoksi. Sitä ei voi mitenkään puolustaa. Tai hetkinen! Jokaisessa lantissa on kaksi puolta, jokaisessa sähköjohtimessa kaksi napaa. Jos on olemassa ehdoton paha, ketä vastaan tämä ehdoton paha taistelee? Täytyy olla olemassa myös ehdoton hyvä. Sehän on sama kuin Jumala. Kommunistit siis taistelevat Jumalaa vastaan!

Kun mies kutsuttiin kuulusteltavaksi, hän tuli hymyillen ja ilmoitti, että kovaäänisen voi sulkea, sillä se oli tehnyt tehtävänsä. — Minusta on tullut kristitty! Kuulustelija kysyi: — Kuinka se tapahtui? Mies kertoi hänelle koko tarinan. Kuulustelija sanoi: — Odotta-kaahan hetkinen. Hän meni hakemaan paikalle muutamia toisia ja sanoi: — Toistakaahan nyt kertomuksenne, niin että toveritkin kuulevat. Mies kertoi taas kaiken, ja kertomuksen kuultuaan kapteeni sanoi muille poliiseille: — Minähän sanoin, ettei tämä menetelmä tehoa. Te olette menneet liiallisuuksiin.

Paholainen ei ole kaikkivaltias ja kaikkietävä niin kuin Jumala. Se tekee virheitä. Kommunistien kidutukset ovat niin kohtuuttomia, että niitä voi käyttää itsensä hengelliseen kehittämiseen.

KRIISIHETKI

Kiduttaja odottaa kriisihetkeä. Opettele voittamaan epäily ja ajattelemaan perusteellisesti. On aina yksi kriittinen hetki, jolloin olet valmis ilmoittamaan maanalaista työtä tekevän toverisi nimen tai sanomaan, missä salainen kirjapaino on, tai paljastamaan jotain muuta. Kun ihmistä on kidutettu tarpeeksi, millään ei ole enää mitään merkitystä. Ellei millään ole mitään merkitystä, ihminen ei välitä eloonjäämisestäkään.

Ellei millään ole mitään merkitystä, ei ole väliä silläkään, loppuuko kipu vai ei. Tee nämä johtopäätökset jo aikaisemmin, niin selviydyt kriisihetken ohitse. Jos ohitat onnellisesti kriittisen hetken, saat suuren sisäisen ilon. Tunnet, että Kristus on ollut kanssasi ratkaisevalla hetkellä. Kommunistit ovat nykyään harjaantuneita ja koulutettuja — he tietävät kriisihetkestä. Elleivät he saa sinusta mitään irti sillä hetkellä, he lopettavat kidutuksen. He nimittäin tietävät, ettei jatkaminen kannata.

Minua opetettiin nuoresta kristitystä pitäen lukemaan joka päivä. Niin minä myös tein samoin kuin poikani Mihail, joka on lukenut kolme-, neljävuotiaasta saakka päivittäin sivun Raamattua ja jonkun marttyyrin elämäkerran. Minä luen Foxin Marttyyrien kirjaa. Lue sinäkin sitä lapsillesi.

Kidutukseen liittyy muutamia muitakin seikkoja. Se on vanhaa uskonnollista pahuutta — pahuutta pahuuden vuoksi — joten jos valmistaudut siihen hengellisesti oikealla tavalla, se voi vahvistaa sinun uskoasi. On hyvin tärkeää ymmärtää, mitä Jeesus sanoi: ”Älkää siis murehtiko huomista päivästä, sillä huomisen päivä pitää murheen itsestään.” Minä olen ollut neljätoista vuotta vankilassa. Veli Hrapov on istunut kaksikymmentäkuusi vuotta, Wang-Min-Da kaksikymmentäkahdeksan. Tuntuu mahdottomalta viettää pitkiä vuosia kommunistivankilassa. Mutta eihän kaikkea tarvitse kestää yhtä aikaa. Ei kannata yrittää kestää edes päivää kerrallaan — vain tunti. Yhden tuskan tunnin jokainen pystyy kestäämään. Meillä on ollut joskus kauhea hammassärky, olemme olleet auto-onnettomuudessa ja tunteneet kenties sietämätöntä kipua. Ei ole tarkoitus, että kestät kipua enempää kuin yhden hetken kerrallaan. Kipu lisääntyy

moninkertaiseksi, jos rupeamme muistelemaan, miten monta kertaa meitä on hakattu ja kidutettu ja miten meidät taas huomenna viedään piestäväksi, samoin ylihuomenna ja niin edelleen. Enhän minä tiedä, olenko minä huomenna elossa — tai ovatko kiduttajat elossa. Huomenna voi tapahtua vaikka vallankumous. Eilispäivän kidutukset ovat ohitse, ja huomiset kidutukset eivät ole vielä alkaneet.

Alussa kidutus on hirvittävä järkytys ja aiheuttaa sietämätöntä tuskaa. Se ei ole sellaista jatkuvasti. Kardinaali Mindszentyn ei annettu nukkua kahteenkymmeneen vuorokauteen. Sen jälkeen hän paljasti kaiken, mitä häneltä vaadittiin. Miksi? Muutaman unettoman päivän ja yön jälkeen tai muutaman päivän kestäneen kovan ruumiillisen kidutuksen jälkeen tulee hetki, jolloin millään ei ole enää mitään merkitystä. Velvollisuudet vaimoa ja lapsia kohtaan unohtuvat, samoin velvollisuudet oman hyvän nimen säilyttämiseksi ja Jumalan kunnioittamiseksi. Ihminen muuttuu täysin välinpitämättömäksi kaikelle. Se on tuo kriittinen hetki, jolloin oikein hengittämällä on tärkeä merkitys. Harjoittele hengittämään oikein.

Hengitysharjoituksilla on suuri sija hindulaisten ja buddhalaisten uskonnossa, nimenomaan joogassa. Luepa Raamatusta, millaisia hengitystapoja on olemassa. Jeesus ”puhalsi” apostolien ylle. Sanotaan, että Jeesus henkäisi heidän päälleen Pyhän Hengen. On siis olemassa hengitystapa, joka välittää Pyhän Hengen. Ortodoksisessa kirkossa pappi ja kummit henkäisevät kolme kertaa kastettavan lapsen päälle. Kun Jeesus puhalsi, Hän välitti Pyhän Hengen. Apostolien teoissa kerrotaan, että Saulus ”puuskuu” uhkaa ja murhaa. On

murhamiehiä, jotka huokuvat rikollisuutta. Jotkut henkivät aviorikoksen henkeä. Voimakkaat tunteet aiheuttavat hengityksen nopeutumisen. Yritä riidellä jonkun kanssa ja samalla hengittää rauhallisesti, rytmikkäästi ja syvään. Huomaat, ettei riitelemisestä tule mitään.

Oikea hengitystapa on yksi kidutuksen vastustuskeino. Kavallus merkitsee kaiken särkemistä. Olet kristitty, johon Jumala luottaa ja monet ihmiset. Sinun täytyy pitää takanasi maanalaisen seurakunnan salaisuudet. Kavaltaminen aiheuttaisi voimakkaan tunteen. Tiedät, millaista on, kun olet kovan paineen alla: et voi riidellä ja huutaa niin kauan kuin hengität tasaisesti ja syvään. Sillä tavoin hengittäen ei onnistu myöskään suurta tunteenpurkausta vaativa kavallus. Hengitä kidutuksen aikana sillä tavoin, että sinusta ei ole petturiksi. Hengitä rytmikkäästi, rauhallisesti — ja hyvin, hyvin syvään.

Happi antaa koko ruumiille vastustuskykyä, joka tasapainottaa reaktioitasi ja antaa sinulle rauhallisen asenteen.

Toinen asia, jonka maanalaisen työntekijän pitää tietää, eikä vain päällään vaan myös sormenpäissään: Hän kuuluu Kristuksen ruumiiseen. Hän kuuluu ruumiiseen, jota on pahoinpidelty jo melkein kaksituhatta vuotta. Sitä on kohdeltu kaltoin aina, ei vain Golgatalla, vaan myös monissa vainoissa Rooman ajoista saakka. Kristuksen ruumista pahoinpitelivät natsit, ja sitä on kidutettu Neuvostoliitossa melkein kuusikymmentä vuotta. Kääntymyksessäni minusta on tietoisesti tullut osa tätä runnottua ruumista, pilkattua ruumista, syljettyä ruumista, piikkikruunulla kruunattua ruumista ja ruumista, jonka käsien ja jalkojen läpi on lyöty naulat. Hyväksyn sen myös omaksi tulevaksi

kohtalokseni. En koskaan ajattele Jeesusta Pelastajana, joka ristiinnaulittiin kaksituhatta vuotta sitten. Kärsimyksen Jeesuksen mystisessä ruumissa täytyy tulla todellisuudeksi minulle. Jotkut Raamatun opetukset ovat vaikeasti sulatettavia. ”Jos joku tulee minun tyköni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä ja vaimoaan ja lapsiaan ja veljiään ja sisariaan, vieläpä omaa elämänsäkin, hän ei voi olla minun opetuslapseni.” Nämä sanat eivät merkitse juuri mitään vapaassa maailmassa.

KORKEIN RAKKAUS

Olet varmaan lukenut Stefanus-kirjallisuudesta, että Neuvostoliitossa on tuhannet lapset otettu pois vanhemmiltaan siksi, että heille on kotona opetettu Kristusta. Uskovan on rakastettava enemmän Kristusta kuin perhettään. Kuvittele seisovasi oikeuden edessä. Tuomari ilmoittaa sinulle, että jos kiellät Kristuksen, saat pitää lapsesi. Ellet suostu, tämä on viimeinen kerta, kun näet lapsesi. Sydämesi saattaa murtua, mutta vastauksesi pitäisi olla empimätön: — Minä rakastan Jumalaa.

Nadia Sloboda lähti kotoa istumaan neljän vuoden vankeustuomiota. Häneltä riistettiin lapset, mutta hän lähti kotoaan laulaen. Lapset, joita poliisit odottivat autossa viedäkseen heidät pois, sanoivat laulavalle äidilleen: — Älä huolehdi meistä. Vaikka me joutuisimme mihin tahansa, me emme luovu uskostamme! Eivätkä he luopuneet.

Kun Jeesus oli ristillä, Hän ei kärsinyt ainoastaan ruumiillisesti. Hänen äitinsä seisoi Hänen edessään kärsien myös. Hänen äidillään oli kärsivä Poika. He rakastivat toisiaan, mutta Jumalan kunnia oli

kysymyksessä, minkä tähden inhimilliset tunteet olivat toissijaisia. Vain jos me otamme tämän asenteen nyt ja lopullisesti, me olemme valmiita maanalaiseen työhön.

Vain Kristuksen, suuren kärsijän, kipujen miehen, täytyy elää meissä. Kommunistimaissa on käynyt joskus niin, että kommunistikiduttajat ovat heittäneet kädestään kumipampun ja kysyneet: — Mikä sädekehä sinulla on pääsi ympärillä? Kuinka sinun kasvosi loistivat noin? En voi enää hakata sinua! Raamatussa kerrotaan, että kivitettävän Stefanuksen kasvot loistivat. Tiedän kommunistikiduttajien sanoneen vangeille: — Huutakaa kovalla äänellä, itkekää äänekkäästi, ikään kuin minä pieksisin teitä, jotta toverini uskovat minun kiduttavan teitä. Minä en voi hakata teitä! Ajattele: Huutaisit vain eikä sinulle tapahtuisi mitään! Toisissa tapauksissa vankeja todella kidutetaan, joskus kuoliaksi. Silloin joutuisit valitsemaan Kristuksen puolesta ja Hänen kanssaan kuoleamisen tai petturiksi ryhtymisen. Eihän elämän jatkamisella kuitenkaan olisi mitään arvoa, jos sinua hävettäisi katsoa peiliin, koska sieltä tuijottaisivat sinua kavaltajan silmät!

Tämä ajatustapa on ensimmäinen maanalaisen työntekijän edellytys, eritoten maanalaisen pastorin — ja vielä useammin maanalaisen pastorin vaimon. Tällaisen papin vaimolla on nimittäin poikkeuksellinen osa. Hänen täytyy vahvistaa miestänsä. Hänen täytyy antaa miehelleen rohkeutta suoriutua kaikesta. Jos vaimo on pyytelemässä miestänsä elokuvaan ja tavanomaisiin elämän huvituksiin, mies ei voi olla tehokas maanalainen taistelija. Vaimon on ajettava miestänsä työhön, taisteluun ja itsensä uhraamiseen.

OPI OLEMAAN HILJAA

Toinen asia, mikä maanalaisessa seurakunnassa on opittava, on hiljaa oleminen. Pastorit ovat ammatiltaan puhuvaista väkeä. Pastorin ei kuitenkaan ole tarkoitus puhua koko ajan. Kukaan ei voi saarnata hyvin, ellei hän ole hyvä kuuntelija. Kun katson julistajanuraani taaksepäin, huomaan, että olen voittanut kuuntelemalla paljon enemmän sieluja kuin puhumalla. Ihmisillä on niin paljon taakkoja sydämellään eikä kenelläkään tahdo olla kärsivällisyyttä kuunnella heitä. Omalla miehellisikään ei ole kärsivällisyyttä, eikä vaimollasi, eikä lapsillasi. Nuoret haluavat aina olla jossain muualla kuin missä he ovat. Kukaan ei kuuntele sinua. Jos joku löytää ihmisen, joka kuuntelee, hän on jo voitettu — ilman suuriakaan puheita. Maanalaisessa seurakunnassa vaikeneminen on ensimmäisiä sääntöjä. Jokainen varomaton sana, jonka päästät suustasi, voi aiheuttaa jonkun ihmisen vangitsemisen. Eräs ystäväni, joka oli huomattava kristillinen säveltäjä, joutui vankilaan sen vuoksi, että uskovaiset sanoivat aina: — Kuinka kaunis onkaan tämä veli---n säveltämä laulu! Ystävääni kiitettiin, ja siitä hyvästä hän sai viisitoista vuotta vankeutta. Laulaa saa, mutta ei saa mainita sen ihmisen nimeä, joka laulun on tehnyt.

Et opi olemaan vaiti sillä hetkellä, kun kommunistit ottavat maan hallinnon. Sinun on opeteltava vaikenemisen taitoa kääntymyshetkestäsi lähtien. Kristitty on ihminen, joka puhuu vähän, mutta painavaa asiaa. Jos hän sanoo sanankin, hän miettii, aiheutuuko siitä kenellekään harmia.

Solzhenitsyn, Nobelin palkinnon voittaja, kertoi eräässä haastattelussa, että hänen pahin vainoajansa — hänen ilmiantajansa — oli hänen entinen vaimonsa. Sananlaskuissa varoitetaan kertomasta salaisuuksia

edes vaimolle. Tämä on Jumalan Sanan neuvo. Jumala tiesi, että maailmassa tulisi olemaan maanlainen seurakunta. Hän tiesi senkin, että jonakin hetkenä vaimo saattaa vihastua mieheensä jonkin asian tähden. Kommunistit tekivät Solzhenitsynin sihteerin aseman niin vaikeaksi (hänetkin oli ilmiantanut Solzhenitsynin vaimo), että hän meni hirteen. Jos Solzhenitsyn olisi ollut vaiti, sitä ei olisi tapahtunut.

Kiitän Jumalaa niistä vuosista, jotka jouduin viettämään eristyssellissä. Olin kolme vuotta kuuden metrin syvyydessä maan alla. En kuullut ikinä sanaakaan. En puhunut sanaakaan. Ei ollut kirjoja. Ulkopuolisia ääniä ei kuulunut. Vartijoilla oli huopapohjaiset kengät; heidän lähestymistään ei voinut kuulla. Sisäiset äänetkin lakkasivat aikaa myöten. Meitä huumattiin ja piestiin. Unohdin koko teologiani. Unohdin koko Raamatunkin. Eräänä päivänä huomasin unohtaneeni Isämeidän rukouksen. En pystynyt lukemaan sitä enää. Tiesin, että se alkoi: ”Isä meidän. . .”, mutta en muistanut jatkoa. Olin silti tyytyväinen sanoessani: — Isä meidän, olen unohtanut rukouksen, mutta Sinä varmaan osaat sen ulkoa. Kuulet sen tuhansia kertoja päivässä. Pane joku enkelisi rukoilemaan Isämeidän rukous puolestani. Minä olen ihan hiljaa. Yhteen aikaan minun ainoa rukoukseni oli: — Jeesus, minä rakastan Sinua. Toistin sitä vähän päästä. — Jeesus, minä rakastan Sinua. Ja kohta taas: — Jeesus, minä rakastan Sinua. Sitten sekin rukous alkoi käydä liian vaikeaksi. Meidät huumattiin aineilla, jotka sekoittivat järkemme. Olimme hirvittävän nälkäisiä. Aika ajoin saimme vain yhden leipäpalan viikossa. Meitä piestiin ja kidutettiin. Pimeyskin teki tehtävänsä. Oli mahdotonta keskittyä enää edes niin paljon, että olisi voinut sanoa: — Jeesus, minä rakastan

Sinua. Lopetin rukoilemisen, koska tiesin, ettei se ollut välttämätöntä. Korkein tietämäni rukouksen muoto on Herraa rakastavan ihmisen sydämen hiljainen sykintä. Jeesus tietää, että jokainen sykähdys on Hänen.

Kun pääsin pois eristyssellistä ja jouduin toisten vankien joukkoon, jotka puhuivat, ihmettelin, miksi he puhuivat! Niin suuri osa meidän puheestamme on hyödytöntä. Kun ihmiset tapaavat ensi kerran, toinen sanoo: — Hauska tutustua. Toinen vastaa: — Erittäin hauska tutustua. Mitä hyötyä moisesta sanahelinästä on? Sitten toinen kysyy: — Eikö olekin hieno ilma? Toinen vastaa: — On todella. Mitä varten pitää keskustella siitä, onko ilma hyvä? Me emme ilmeisesti ota vakavasti Jeesuksen sanoja. Hänhän sanoi, että meitä ei tuomita vain jokaisesta pahasta sanasta vaan myös jokaisesta hyödyttömästä. Niin Raamattuun on kirjoitettu. Turha puhe merkitsee kommunistimaassa vankilaa ja kuolemaa veljelle. Kiitostakaan ei saa veljestä antaa, ellei se ole välttämätöntä, sillä se voi merkitä katastrofia. Kun joku tulee käymään luonasi, sinä ehkä sanot: — Voi, ikävää, ettet tullut hieman aikaisemmin. Veli — lähti juuri! Vieras saattaa kuitenkin olla salaisen poliisin ilmiantaja. Nyt hän tietää, että veli — on kaupungissa. Muista pitää suusi kiinni. Opettele se taito nyt.

LUVALLISIA SOTAJUONIA

Maanalaista työtä ei voi tehdä käyttämättä sotajuonia. Muistan erään tapauksen Neuvostoliitosta. Kommunistit epäilivät kristittyjen kokoontuvan eräällä paikassa ja alkoivat tarkkailla kätua. He tiesivät, että uskovaissilla oli kokous jossain sillä kadulla. He näkivät erään pojan kävelevän sitä taloa kohti, jossa he

otaksuivat kokouksen olevan. Poika pysäytettiin ja poliisit kysyivät: — Mihin sinä menet? Poika vastasi surullisena: — Vanhin veljeni on kuollut. Koko perhe kokoontuu lukemaan Hänen testamenttiaan. Poliisit olivat hyvin myötätuntoisia. He taputtivat poikaa olalle ja sanoivat: — Menehän sitten. Eikä poika valehdellut!

Eräs mies vietiin poliisien kuulusteltavaksi. Häneltä kysyttiin: — Kokoonnutteko te vielä kokouksiin? Mies vastasi: — Toveri kapteeni, rukouskokoukset ovat nykyään kiellettyjä. — Hyvä on, hänelle vastattiin. — Voitte mennä. Mies oli todennut vain, että rukouskokoukset olivat kiellettyjä, mutta ei hän kieltänyt käyvänsä niissä.

Eräs Stefanus-Lähetyksen kuriiri matkusti kommunistimaahan. Rajalla hänet pysäytettiin ja häneltä kysyttiin: — Mitä kirjoja teillä on mukanne? Mies vastasi: — Minulla on Shakespearen ja Jehovan kootut teokset. Poliisi ei halunnut paljastaa tietämättömyytään. Jehova saattoi olla hyvinkin tunnettu brittiläinen runoilija. Hän olisi häpäissyt itsensä, jos hän olisi tunnustanut, ettei ollut ikinä kuullutkaan Jehovahista. Poliisi näytti hämillään tietä: — Hyvä on, hyvä on. Olkaa hyvä vain.

On olemassa luvallisia sotajuonia!

Jos enkelit ovat vain lasten satuolentoja, minä en niitä tarvitse. Enkelit ovat kuitenkin todellisuutta. Meillä on jokaisella suojelusenkeli. Missä kristityt kokoontuvat, paikalla on aina myös pahuuden olentoja. Meidän on luotettava enkeleihin ja Pyhään Henkeen. Meidän ei ole pakko kertoa totuutta ateistityrannille. Meidän ei ole pakko ilmoittaa hänelle, mitä me teemme. Tehköön hän tungettelevia kysymyksiä, yrittäköön parhaansa mukaan päästä selville totuudesta.

Jos minä kysyisin sinulta: — Paljonko sinulla on rahaa pankissa? tai: — Paljonko ansaitset kuukaudessa? minä olisin tunkeileva. Moisiin kysymyksiin ei tarvitse vastata. Ei ole hienoa kysyä tytöltä, josko hänellä on poikaystävä tai onko hän rakastunut johonkuhun. On hyvin todennäköistä, ettei tyttö vastaa sellaisiin kysymyksiin. Ei ole myöskään sopivaa udella ihmisen uskonnollisia harrastuksia, ellei hän kerran halua kertoa niistä. Se on toisen yksityisasioihin sekaantumista. Ateistisella valtiolla ei ole oikeutta udella meiltä vakaumuksellisia asioita, eikä meidän ole pakko vastata sellaisia asioita koskeviin kysymyksiin.

Kuulustelussa uskovaisille esitetään kaikenlaisia kysymyksiä. Kommunistit sanoivat minulle muun muassa: — Te olette kristitty ja pastori kaiken lisäksi. Teidän on puhuttava totta. No niin, kertokaahan, ketkä johtavat maanalaista seurakuntaa. Missä te kokoonnutte? Keitä te tapaatte? Ketkä ovat johtomiehiänne eri kaupungeissa? Jos minä olisin kertonut totuuden, lukemattomia miehiä olisi vangittu, ja jos he taas olisivat kertoneet kaiken, miten olisikaan lopulta käynyt? Tällainen tilanne täytyy estää. Vaikka vaikenemisen seuraus olisi piestäväksi ja kidutettavaksi joutuminen, meidän täytyy vaieta kuolemankin uhalla.

Tunnen erään pastorin, joka kärsii jatkuvasti pahoja kipuja — yhtä pahoja kuin minä silloin, kun minua piestiin — jalkapalloharrastuksen vuoksi! Hänen jalkansa loukkaantui pelissä ja aiheuttaa hänelle jatkuvasti kovia kipuja. Jalkapallon takia ihmiset ovat valmiita kärsimään kipuja. Kun kivut loppuvat, he menevät taas pelaamaan, vaikka hyvin tietävät, että uusi loukkaantuminen on todennäköinen. Yhtä helppo on kestää fyysistä kipua veljiensä suojelemiseksi pidätykseltä. Pahinta, mitä voi tapahtua, on, että

kuolet kidutuksiin. Mutta kuolemahan on maailman tavallisin tapahtuma.

Kerran ilmestyi rikkaan miehen ovelle kerjäläinen, joka kysyi, voisiko hän viettää yön rikkaan miehen talossa. Hän selitti, ettei hänellä ollut nukkumapaikkaa. Rikas mies hätisti kerjäläisen pois selittäen, ettei talo ollut mikään hotelli. Köyhä mies pyysi anteeksi ja lupasi jatkaa matkaa. — Mutta olisitko ystävällinen ja vastaisitte ensin yhteen kysymykseen, hän jatkoi. — Teillä on tavattoman kaunis talo. Kuka tämän on rakentanut? Rikas mies oli imarreltu. — Isoisäni rakensi tämän, hän vastasi. — Missä isoisänne nyt on? kerjäläinen kysyi. — Hän on kuollut jo kauan sitten. — Kuka talossa asui isoisänne jälkeen? — Isäni. — Vieläkö hän elää? — Ei, hänkin on jo kuollut. — Kuka talossa nyt asuu? — No, minä tietysti. — Kuoletteko tekin? — Totta kai. — Kuka teidän jälkeenne tässä talossa asuu? — Lapseni, toivottavasti, mies totesi. Silloin kerjäläinen sanoi: — Miksi te sitten olette minulle niin töykeä? Väitätte, ettei tämä muka ole hotelli. Hotellihan tämä juuri on. Aukkaat vaihtuvat jatkuvasti niin kuin hotellihuoneessa! Kun te pakkaatte tavaranne, tulee tilalle joku toinen.

Kuolema on väistämätön. Ota sinä se elämään kuuluvana itsestänselvyytenä. Jos Jumala haluaa minun kuolevan tänään, Hän ei tarvitse siihen kommunistikiduttajaa. Voin kuolla sydäninfarktiin. Kukaan ei voi lyhentää minun elämäni päivääkään. Kuolen, kun Jumala kutsuu minut.

SALAKAVALAT RIIDAT

Maanalaisessa seurakunnassa ei sallita pienintäkään riitaa. Riitaisuus merkitsee maanalaisessa seura-

kunnassa pidätyksiä, kidutuksia ja kenties jonkun kuolemaa. Kommunistit katselevat ja kuuntelevat. Heillä on ilmiantajansa maanalaisessa seurakunnassa. Kun seurakunnassa riidellään, sen jäsenet syyttelevät toisiaan. Yksi sanoo: — Kun olit veli --n kanssa, teit sitä ja sitä. Ja poliisit pidättävät tuossa tuokiossa veli --n. Käytä ehdottomasti salanimiä. Riidat tuovat aina esiin nimiä ja tapahtumia. Ei siis ihme, että Raamatussa kielletään riitelemisen uskovien kesken. Eräässä Romanian kaupungissa oli suuri riita kahden seurakunnan välillä. Toinen oli baptisti-seurakunta, toinen käytti itsestään nimitystä ”Erotautuneet Veljet” Kiivas riita päättyi molempien seurakuntien johtomiesten pidätykseen.

Tiedän, että pääsen taivaaseen vain, jos olen pyhä ja nuhteeton. Parasta on siis aloittaa pyhityselämä jo tänään. On liian myöhäistä ruveta pyhäksi, kun on jo taivaassa. Silloin ei tiedä, kuinka aloittaisi. Pyhityselämä on pantava alulle jo nyt. Sama pätee riitojen välttämiseen. Jos riiteleminen ei sovi sen jälkeen, kun kommunistit ovat ottaneet maan hallinnon käsiinsä, on parasta lopettaa riitely jo nyt.

Murheellista kyllä rautaesiripun takana työskentelevät järjestötkin riitelevät keskenään. Riidoista on nähty olevan dramaattisia seurauksia. Tällaisia kiistoja pitäisi jos suinkin mahdollista välttää. Jopa perheriita voi merkitä kuolemaa kommunistimaassa. Olin aikanani sellissä miehen kanssa, jolla oli tyttöystävä. Niin kuin nuorena joskus käy, niin tämäkin mies tapasi toisen tytön, josta hän piti enemmän kuin ensimmäisestä. Mutta mies oli kertonut entiselle tyttöystävälleen muutamia salaisuuksia, jotka petetty tyttö meni paljastamaan salaiselle poliisille. Mies sai elinkautisen tuomion. Hän menetti vankilassa järkensä.

Maanalaiseen työhön valmentautuminen on periaatteessa samanlaista kuin tavalliseen kristilliseen työhön valmistautuminen. Ero on vain siinä, että valmistumisen on tapahduttava syvällisemmin, että työstä on tultava ihmiselle todellisempi — suorastaan osa hänen elämäänsä. Tiedän maita, joissa kahden seurakunnan paimenen tai vanhimman välinen riita on tuhonnut kokonaisia seurakuntia. Tällaista tapahtuu kaikkialla, mutta kommunistimaassa se merkitsee vankeutta tai kenties peräti kuolemaa.

Kidutus ei ole ainut kommunistien käyttämä menetelmä. He osaavat myös aivopesun. Meidän pitää tietää, miten aivopesua vastustetaan. Vapaassa maailmassakin harjoitetaan aivopesua. Lehdistö, radio ja televisio aivopesevät meitä. Coca-Colan juomiseen ei ole olemassa mitään erityistä syytä. Juot sitä siksi, että sinut on aivopesty. Vesi on varmaan parempaa juomaa kuin Coca-Cola. Mutta kukaan ei toivotta kirkuvain mainoksia: ”Juo vettä!” Jos ydenjuontia mainostetaisiin tarpeeksi, me joisimme vettä.

VASTUSTA AIVOPESUA

Kommunistit ovat kehittäneet aivopesutekniikan äärimmilleen. Menetelmät vaihtelevat, mutta kommunistivankiloiden aivopesu koostuu pääasiallisesti selkänöjattomalla jakkaralla istumisesta — on istuttava paikallaan seitsemäntoista tuntia vuorokaudessa, eikä ole mahdollista hetkeksikään rentoutua nokosista puhumattakaan — ja iskulausemaisten hokemien kuuntelemisesta. Seitsemäntoista tuntia päivässä tällaista: — Kommunismi on hyvää. Kommunismi on hyvää. Kommunismi on hyvää. Kristinuskoko on kuollut. Kristinuskoko on kuollut. Kristinuskoko on kuollut.

Antaudu. Antaudu. Antaudu. Moiseen hokemiseen pitkästyä jo muutamassa minuutissa. Mutta vangin on kuunneltava sitä viikkoja, kuukausia, jopa vuosia, keskeytyksettä. Voin vakuuttaa, ettei se ole helppoa. Se on kidutuksista pahimpia, paljon pahempaa kuin ruumiillinen kidutus. Mutta Kristus on nähnyt kaiken ennalta, sillä Hän ei ole riippuvainen ajasta. Hänelle tulevaisuus, menneisyys ja nykyhetki ovat sama asia: Hän tietää kaiken alusta saakka. Kommunistit keksivät aivopesun liian myöhään! Kristus oli jo keksinyt aivopesun vastakohdan, sydämen pesun. Hän on sanonut: "Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan."

Stefanus, ensimmäinen Kristuksen puolesta henkensä antanut marttyyri, seisoi keskellä satoja ihmisiä, jotka keräsivät kiviä heittääkseen ne hänen päällensä. Stefanus sanoi: "Katso, minä näen". Stefanuksen vaimo varmaan ajatteli, että Stefanus näki, missä vaarassa hän oli, ja oli aikeissa paeta. Mutta Stefanus sanoikin: "Minä näen Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella." Ehkä vaimo sanoi (tätä ei ole kirjoitettu Raamattuun): — Mutta etkö näe tuota vihaista joukkoa, joka aikoo kivittää sinut? Siihen Stefanus: — Kyllähän minä näen tuossa ympärillä muutaman pienen muurahaisen, mutta niitä nyt ei kannata edes mainita. Minä katson Jeesusta! Stefanus ei katsonut surmaajiaan. Autuaita ovat puhdassydämiset.

Aivopesua pitää vastustaa. Minua on aivopesty yli kaksi vuotta. Nyt kommunistit varmaan sanoisivat, että aivoni ovat yhä likaiset. Minä ja muut aivopesun uhrit hoimme samassa tahdissa kuin kommunistit omaa iskulausettamme: — Kristuskin oli kuollut! Kristuskin oli kuollut! Me vain tiesimme, että Kristus

oli noussut kuolleista. Muistimme elävämme pyhien yhteydessä.

Ajattelemme tavallisesti, että Herran luokse siirtyneet pyhät ovat jossain ylhäällä tähtien tienoilla. Raamattu ilmoittaa, missä he ovat. ”Sentähden, kun meillä on näin suuri pilvi todistajia ympärillämme . . .” (Hebr. 12:1). Miksi pyhät istuisivat tähdissä? Hehän ovat täällä, missä todelliset taistelijat ja kärsijät ovat. Hengen maailmassa ei ole käsitteitä täällä ja siellä. Aika ja paikka ovat tuntemattomia Hengen maailmassa. Me olimme vankilassa, ja pyhät olivat meidän seurassamme. Me tunsimme koko ajan marttyyrien läsnäolon. Minusta henkilökohtaisesti tuntui, että Maria Magdaleena oli luonani. Aivopesun aikana ajattelin: — Minulle uskotellaan, että kristinuskko on muka kuollut. Vaikka he olisivat oikeassakin, mitä se muuttaisi? Miten minun tilanteeni muuttuisi, vaikkei maailmassa olisi ketään muuta kristittyä kuin minä? Maria Magdaleena rakasti Jeesusta. Kun Jeesus oli kuollut, hän rakasti kuollutta Jeesusta. Hän pysytteli Jeesuksen haudan luona vaikka tiesi, ettei Jeesus voinut tehdä hänelle mitään. Ei Jeesus silloin voinut tehdä ihmeitä, ei nostaa sormeaankaan Marian hyväksi. Hän ei voinut sanoa Marialle ainuttakaan lohdutuksen sanaa. Hän ei voinut pyyhkiä pois kyyneliä. Hän oli kuollut. Mutta Maria rakasti Vapahtajaa, elävänä ja kuolleen. Jeesus oli joka tapauksessa Vapahtaja. Sanokaa vain, että Hän on kuollut. Rakastan Häntä aivan yhtä paljon kuin jos Hän olisi elossa. Vaikka koko maailmanlaajuinen seurakunta olisi kuollut tai menettänyt uskonsa, minulla ei ole mitään syytä luopua uskostani.

Meidän on päästävä uskonvarmuuteen. Olen jo sanonut, ettei heprean kielessä ole lainkaan sanaa

epäillä. Käsitettä ei esiinny Vanhassa testamentissa. Nyt haluaisin sanoa erään toisen sanan, jota ei myöskään ole heprean kielessä. Kirkkojen Maailmanneuvoston johtajat ovat syyttäneet minua monta kertaa. He ovat kirjoittaneet minua vastaan. He hyökkäävät minua vastaan aina väittäen: — Wurmbbrand maalaa rautaesiripun takaisen tilanteen mustavalkoiseksi. Se ei ole sellainen. On olemassa myös harmaa väri. Vastaukseni on: Hyväksyn heidän vastalauseensa, jos he näyttävät minulle Uudesta testamentista yhdenkin ”harmaa”-sanon. Uudessa testamentissa mainitaan useita värejä, mutta harmaata, joka syntyy mustan ja valkoisen sekoituksesta, ei mainita. Asia on totta tai ei ole totta. Se on oikein tai väärin. Se on musta tai valkoinen. Sinun on kuljettava maailman kanssa tai Kristuksen kanssa. Meidän täytyy olla näistä uskon ongelmista yhtä vuorenvarmoja kuin kertotaulusta. Kaksi ynnä kaksi on neljä. Se pitää aina paikkansa. Tämä totuus ei muutu sen perusteella, onko perheeni elossa vai surmattu, saanko minä tarpeeksi syötävää vai näenkö nälkää, olenko vapaana vai vankilassa, hakataanko minua vai pajataanko. Kaksi päänsilitystä plus kaksi päänsilitystä on neljä päänsilitystä, ja kaksi selkäsaunaa plus kaksi selkäsaunaa on neljä selkäsaunaa. Varmuus Totuudesta ja sellainen rakkaus kuin Maria Magdaleenalla oli, auttavat sinua vastustamaan aivopesua. Viimeiseen saakka.

En pyri näyttelemään sankaria. Olen ihminen, ja niin kuin jokaisella ihmisellä minullakin on vikani ja heikkouteni. Sen tähden me olemme olemassa seurakuntana, että rohkaisisimme toisiamme heikkouden hetkinä. Hirvittävän paineen alla minäkin kerran kuis-kasin erään läheisen veljen korvaan — hän oli presbyteripappi ja erittäin hyvä kristitty: — Kuule, veljeni,

luulen, että olen menettänyt uskoni. En taida enää olla uskossa! Tuo mies ei koskaan lakannut hymyilemästä. Nytkin hän hymyili kysyessään minulta: — Oletko joskus sitten ollut uskossa? — Ihan varmasti, vastasin. — Muista sitten eräs Raamatun jae. Kun Maria meni Elisabetin luokse, Elisabet sanoi hänelle: ”Autuas se, joka *uskoi*.” Elisabet sanoi sen menneessä aikamuodossa. Jos olet joskus uskonut, sinä olet autuas. Elä siinä autuudessa! En pysty sanoin kuvaamaan, mitä nuo sanat merkitsivät minulle niissä olosuhteissa. En tiedä, miten vahva sanojen teologia on, mutta me emme niihin aikoihin eläneet teologian varassa. Me elimme muistoista. Ei ihme, että Raamattu opettaa meitä pitämään mielessämme kaikki Herran meille joskus antamat siunaukset. Muistele menneitä siunauksiasi, jos joudut pimeään sielun yöhön.

YKSIÄISYYDEN VOITTAMINEN

Yksi suurimpia maanalaisen taistelijan ongelmia on yksinäisyyden tunteen voittaminen. (Minä onneksi tapasin vangin, joka oli ollut seitsemäntoista vuotta eristyssellissä.) Meillä ei ollut ainuttakaan kirjaa. Raamatusta nyt ei ollut puhuttakaan, mutta myös kaikki muut kirjat olivat kiellettyjä. Emme saaneet edes pientä paperinpalaa emmekä kynää. Emme kuulleet koskaan mitään ääntä. Ei ollut kerrassaan mitään, mihin huomio olisi kiinnittynyt. Sitä vain tuijotti seiniä, siinä kaikki. Tavallisesti ihminen tulee sellaisissa olosuhteissa hulluksi. Lue vankilaelämää käsitteleviä kirjoja — Papillonia esimerkiksi ja muita samantapaisia teoksia. Ne ovat arvokaita tulevalle maanalaisen työn tekijälle, jotta hän pääsisi perille vankilan ilmapiiristä siinä määrin kuin se on vapaalle ihmiselle mahdollista. Huo-

maat, miten tehokkaasti vuosien yksinolo sekoittaa ihmismielen, kun ei ole mitään huomion kohdetta. Voin kertoa omista kokemuksistani, siitä, miten minä vältyin sekoamasta, mutta tähdennän taas, että tätäkin on harjoiteltava elämällä jo etukäteen tietyllä tavalla. Kuinka kauan pystyt olemaan yksin ilman Raamattua? Miten pitkään siedät omaa seuraasi, ennen kuin avaavat radion, levysoittimen tai muun hiljaisuuden karkoittajan?

Minä ja monet muut vangit toimimme näin: Emme koskaan nukkuneet yöllä. Nukuimme päivällä. Yöt olimme valveilla. Tiedäthän, että psalmista sanoo: ”Kiittäkää Herraa, kaikki te Herran palvelijat, jotka öisin seisotte Herran huoneessa.” Yksi yöllä lausuttu rukous vastaa kymmentä päiväsaikaan luettua rukousta.

Suuret synnit ja rikokset tehdään öisin. Ryöstöt, juomingit, irstaat juhlat, aviorikokset — ne ovat kaikki yöelämään kuuluvia asioita. Päivällä ihmisten on oltava työssä tai koulussa. Demonivoimat ovat yön voimia. Siksi on tärkeää vastustaa niitä yöllä. Yövalvonta on tärkeää. Vapaassa maailmassa yöjumalanpalveluksia ei juurikaan tunneta. Minun maassani kristityt pitivät yökokouksia jo ennen kuin kommunistit ottivat vallan. Poikani Mihail on tutustunut yökokouksiin jo kolme-, neljävuotiaana. Meillä oli tapana viettää koko yö rukouksessa. Pikkulapset rukoilivat myös jonkin aikaa, sitten he alkoivat potkia toisiaan, saivat hieman läksytystä, rukoilivat taas aikansa ja nukahtivat lopulta jonkin pöydän alle. Näin heidät kasvatettiin yöjumalanpalveluksiin.

Eristyssellissä me heräsimme silloin, kun toiset vangit menivät nukkumaan. Me veimme läpi ohjelmaa, joka oli niin rankka, ettemme me kunnolla selviytyneet

siitä. Me aloitimme rukouksella, joka kiersi koko maailman. Me rukoilimme jokaisen maan puolesta, jonka kaupunkien tai asukkaitten nimiä oli tiedossamme. Me rukoilimme myös suurten julistajien puolesta. Siinä meni hyvinkin tunti, pari. Me rukoilimme lentäjien puolesta, rukoilimme merimiesten puolesta, rukoilimme vankilassa olevien puolesta. Raamattu kertoo, millä tavoin me voimme ilahduttaa itseämme jopa kommunistivankilan sellissä: ”Iloitkaa iloitsevien kanssa.” Iloitsen siitä, että jossain on perheitä, jotka kokoontuvat lukemaan yhdessä Raamattua, sanomaan toisilleen sukkeluuksia ja nauttimaan toistensa seurasta. Tiesin, että jossain oli poika, joka rakasti tyttöä ja vietti aikaansa hänen seurassaan. Heidän ilostaan saatoin minäkin iloita. Jossain oli rukouskokous, ja jossain joku nautti hyvää ateriaa. Iloitsimme iloitsevien kanssa.

Matkustettuani rukouksessa ympäri maailman aloin lukea Raamattua ulkomuistista. Maanalaisen työntekijän on hyvin tärkeää osata ulkoa paljon Raamattua.

Kerronpa erään huvittavankin tapauksen. Kerran kun lepäsin vuoteen virkaa toimittavilla lankuillani, muistelin Jeesuksen vuorisaarnaa niin kuin Luukas sen kertoo. Tulin siihen kohtaan, jossa sanotaan: ”

Ihmisen Pojan tähden. Iloitkaa sinä päivänä, riemuun ratketkaa . . . ” Juuri näinhän Jeesus Luukkaan mukaan sanoi. Tulin ajatelleeksi: — Olenpa minä syylistynyt pahaan laiminlyönnin syntiin! Kristushan kehotti tekemään kaksi asiaa. Iloinnut minä jo olen, mutta riemuun en ole vielä ratkennut. (Englantilaisessa raamatunkäännöksessä puhutaan riemusta hyppäämisestä. Suom. huom.) Ei muuta, kun nousin ylös ja hypäsin! Hyppelin ympäri selliä. Vankilassa sellien ovissa

on kurkistusaukko, josta vartija näkee selliin. Vartija sattui kurkistamaan juuri, kun minä hyppelin. Hän luuli minun seonneen. Vartijat olivat saaneet määräyksen kohdella mielipuoolia hyvin lempeästi, ettei heidän huutonsa ja hakkaamisensa häiritsisi vankilan järjestyä. Vartija tuli heti selliini, rauhoitteli minua ja sanoi: — Teidät vapautetaan. Kaikki järjestyy vielä. Olkaa nyt vain hiljaa. Minä tuon teille jotain syötävää. Vartija toi minulle suuren limpun. Meidän annoksemme oli tavallisesti yksi leipäpala viikossa, ja nyt minulla oli kokonainen limppu sekä juustoa. Juusto oli puhtaan valkoista. Älä käy koskaan heti juuston kimppuun. Ihaile ensin sen valkeutta. Se on kaunista ainetta. Vartija toi minulle sokeriakin. Hän jutteli vielä leppoisasti ja lähti sitten lukiten oven jälkeensä. Päätin syödä herkut vasta, kun olin lopettanut Raamatun lukemiseni. Kävin pitkäksi ja jatkoin siitä, mihin olin jäänyt. Paikkaa ei ollut vaikea muistaa! Vilkaisin leipäpalaa ja juustoa. Palkkioni tottelemisesta oli ollut ruhtinaallinen.

Seuraavaksi me siis muistelimme Raamattua ja mie-tiskelimme. Valmistin joka yö saarnan, joka alkoi: — Rakkaat veljet ja sisaret! ja päättyi aameneen. Valmistuksen jälkeen pidin saarnan. Kokosin sen aina niin pienistä kappaleista, että pystyin muistamaan sen alusta loppuun. Kirjani *Sermons in Solitary Confinement* (Saarnoja eristyssellissä) ja *If Prison Walls Could Speak* (Jos vankilan muurit osaisivat puhua) sisältävät joitakin senaikaisista saarnoistani. Muistiini kerääntyi vähä vähältä kolmesataaviisikymmentä saarnaa. Kun pääsin vankilasta, kirjoitin joitakin niistä ylös. Mistään ei löydy kustantajaa, joka julkaisisi kolmesataaviisikymmentä saarnaa, mutta viitisenkymmentä niistä on julkaistu kahdessa kirjassani. Pidin saarnat vain Jumalalle

ja enkeleille. Enkeleillä on siivet, ja uskoin, että he kuljettaisivat ajatukseni johonkin muualle. Nyt nuo saarnat on julkaistu monella kielellä. Ne ovat käytössä.

Tällä tavoin me aikamme kulutimme. Sommittelin kirjoja ja runoja. Ajattelin vaimoani ja lapsiani. Joka yö kerroin itselleni vitsejä, mutta keksin aina uusia vitsejä, joille voin kunnolla nauraa. Kun nyt muistelen silloisia vitsejäni, huomaan, että ne olivat kaikki optimistisia. Ne osoittavat, miltä minusta silloin tuntui. Yksi vitsini oli tällainen: Nainen sanoo miehelleen: — Peter, mitä minun pitäisi tehdä? Istuin vahingossa tekoampaitteni päälle, ja menivät rikki. Mies vastaa: — Olisit iloinen. Kuvittele, miltä olisi tuntunut, jos olisit istunut oikeiden ampaittesi päälle! Näin minä näin asioiden hyvät puolet.

Tein leivästä shakkinappuloita. Osan valkaisin pienen liidunpalan avulla, loput olivat harmaita. Pelasin shakkia itseäni vastaan. En ollenkaan usko, että Bob Fischer on maailman paras shakinpelaaja. Hän voitti viimeisen ottelun Spasskia vastaan voittamalla kahdeksan peliä ja häviämällä kaksi. Minä en hävinnyt kolmen vuoden aikana ainuttakaan peliä. Voitin aina joko valkeilla tai harmailla!

Olen kertonut tämän kaiken siksi, että se kuuluu maanalaisen työntekijän salaisuuksiin, kun hän kärsii. Älä milloinkaan masennu, sillä silloin olet täysin kommunistien vallassa. Sinun täytyy koko ajan pitää ajatus-toiminta vireänä. Aivojen on oltava kunnossa. Sinun pitää kyetä ajattelemaan. Järjellä täytyy olla koko ajan askarreltavaa.

OIKEA IDENTITEETTI

Maanalainen seurakunta ei ole ilmiönä uusi. Tehtyäni monet vuodet työtä maanalaisessa seurakunnassa

olen alkanut lukea Uutta testamenttia uusin silmin. Apostolien teoista löytyy useita sellaisia tapauksia, että apostoleja tai opetuslapsia ruvettiin äkkiä kutsu-
maan toisella nimellä kuin aikaisemmin. Samaa esiin-
tyy läpi koko Uuden testamentin. Lisänimiä käytettiin.

BARNABAS: "Niinpä Joosef, jota apostolit kutsui-
vat Barnabaaksi — se on käännettynä
kehoittaja . "(Apt. 4:36).

JUSTUS: "ja Jeesus, jota sanotaan Justukseksi"
(Kol. 4:11).

SIMEON: "ja Simeon, jota kutsuttiin Nigeriksi. "
(Apt. 13:1).

JUSTUS: "Ja he asettivat ehdolle kaksi, Joose-
fin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, lisä-
nimeltä Justukseksi . ." (Apt. 1:23).

BARSABAS: " . valita keskuudestaan muutamia
miehiä ja lähettää heidät Antiokiaan
Paavalin ja Barnabaan mukaan, nimit-
tään Juudaan, jota kutsuttiin Barsab-
baaksi. . ." (Apt. 15:22).

Miksi Jaakobia ja Johannesta sanottiin ukkosen-
jyrinän pojiksi? Miksi Simonin nimeksi tuli Pietari? En
ollut koskaan tiennyt vastausta näihin kysymyksiin.
Uudessa testamentissa muuttui monen opetuslapsen
nimi. Maanalaisessa seurakunnassa tapahtuu ihan
samaa. Minulla oli useita nimiä. Kun menin johonkin
kaupunkiin tai kylään, siellä ei koskaan sanottu, että
veli Wurmbrand oli tullut. Eräässä kaupungissa olin
Vasili, toisessa Georghescu, kolmannessa Ruben ja niin
edelleen. Kun minut sitten pidätettiin, olin Richard
Wurmbrand, jota myös siksi ja siksi kutsuttiin.

Minä en usko vain Raamatun sanainspiraatioon
vaan myös kirjaininspiraatioon. Mitä varten Raamattu
sisältää niin paljon hyödyttömän tuntuksia sanoja?

Luukas kirjoitti, että Jeesus rukoili ”eräässä paikassa”. Ilmaisussa ei tunnu olevan mitään järkeä. Onhan ilman muuta selvää, että Jeesus oli jossakin paikassa, kun hän rukoili. Miksi puhua paikasta lainkaan, ellei mainitse sen nimeä. Raamatussa kerrotaan myös, että Jeesus tuli ”eräaseen kaupunkiin”. Eräs kaupunki voi olla mikä kaupunki tahansa. Siinä on ilmaus, joka ei paljasta mitään. Juuri maanalaisen seurakunnan kieltä! Kun tulin matkoilta, minulla oli tapana kertoa vaimolleni: — Kävin eräässä kaupungissa ja eräässä paikassa, jossa tapasin erään veljen. Me päätimme, että kokoon-tuisimme eräänä aikana eräässä talossa.

Jeesus halusi syödä viimeisen illallisen opetuslas-tensa kanssa. Siitä kertoo Luukas 22. luvussaan, jakeet 7—13. Taas aitoa maanalaisen seurakunnan kieltä! Luonnollisinta olisi ollut sanoa opetuslapsille: — Men-kää sille ja sille kadulle siihen ja siihen numeroon, kysy-kää siellä herra XYZ:aa ja valmistakaa meille illallinen. Mutta Jeesuspa sanoikin: ”Katso, saapuessanne kau-punkiin tulee teitä vastaan mies kantaen vesiastiaa; seu-ratkaa häntä siihen taloon, johon hän menee.” Siihen aikaan vesiastiaa kantava mies oli omituinen ilmestys, sillä kaivolla käyminen oli naisten tehtävä. Me menette-lemme juuri niin kuin Jeesus, kun pidämme rukousko-kouksen. Emme ilmoita osoitetta, koska emme tiedä, kuka on ilmiantaja. Sanomme: — Seisokaa ”sen” kadun kulmassa tai istukaa puiston penkillä. Näette miehen, jolla on sininen solmio tai jokin muu merkki. Seuratkaa häntä. Jos joku kysyy toiselta nimeä, me tie-dämme, että hän on salaisen poliisin ilmiantaja.

Maanalainen seurakunta oli olemassa jo Uuden tes-tamentin kirjoittamisen aikoihin. Arvostelijamme sanovat, että meidän toimintamme on laitonta Jumalan edessä, koska seurakunnan ei pitäisi toimia maan alla.

Meidän pitää muka totella viranomaisia. Kirkkojen Maailmanneuvosto syyttää meitä, mutta samaan aikaan se antaa rahaa sisseille, jotka eivät tottele viranomaisia. Raamatussa on selvästi ilmoitettu, kuka on viranomainen: Viranomainen on hallitsija, joka rankaisee pahasta ja palkitsee hyvän. Jumalan Sanan kieltävään viranomaiseen ei päde mikään raamatunpaikka. Jokaisessa järjestelmässä on lakien lisäksi myös epäoikeudenmukaisuutta ja väärinkäytöksiä, koska ainutkaan hallitus ei koostu pyhistä. Syntisistä hallitukset on kokoon pantu. Jokainen viranomainen tekee joskus oikein, joskus väärin. Pääasia kuitenkin on se, ettei hallitus saa estää toukkaa muuttumasta perhoseksi; se ei saa estää nuppua aukeamasta kukkaan, eikä se saa estää syntisiä muuttumasta pyhiksi. Jos hallitus täyttää viimeksimainitun ehdon, olen valmis hyväksymään sen, siitä huolimatta, ettei se ole koottu taivaasta tipahthaneista pyhistä. Tiedän varsin hyvin, että sellainen hallitus säättää hyvien lakien lisäksi joskus huonojakin lakeja, jotka voidaan kumota parin, kolmen vuoden päästä. Sellaista hallitusta kunnioitan. Mutta jos hallitus riistää elämältäni sen päätarkoituksen, taivasta varten valmistautumisen, en tunne omistavani minkäänlaisia velvollisuuksia sitä kohtaan. Meidän lähetyksemme jatkaa maanalaista toimintaansa auttaakseen kommunistimaiden maanalaista seurakuntaa.

Olen vain välähdyksenomaisesti käsitellyt niitä ongelmia, joita maanalaisella seurakunnalla on. Toivon, että olet saanut jonkinlaisen käsityksen millainen se on.

Jumala sinua siunatkoon.

Tämän kirjasen kirjoittaja, lut. past. Richard Wurmbrand on kansainvälisen ”Christian Missions to the Communist World” -lähetysjärjestön perustaja, edustettuna noin 50 maassa. Järjestön toiminnan tarkoitus on neljänlainen: 1) Raamattujen ja kristillisen kirjallisuuden antaminen kommunistimaiden vainotuille kristityille ja radioitse tapahtuva evankeliumin julistaminen heidän kielellään; 2) aineellisen avun antaminen kommunistimaiden kristittyjen marttyyrien perheille; 3) vapaan maailman vasemmistolaisten ja kommunistien tuominen Kristuksen luo; 4) läntisen maailman kristittyjen varoittaminen kommunismin vaaroista. Suomessa järjestöä edustaa Stefanus-Lähetys r.y., PL 19, 00301 Helsinki 30, postisiirtotili 842 37-8. Stefanus-Lähetyksen kautta voitte ottaa yhteyttä kirjoittajaan kuin myös tukea järjestön toimintaa.

KIRJALLISUUTTA — KASETTEJA

Mary Drewery: Richard Wurmbrand mies joka palasi elämään, 141 s., nid. Ari-Kustannus, Saarijärvi, 1975

Michael Wurmbrand: Sirpin ja vasaran välissä, 200 s., nid., Ari-Kustannus, Saarijärvi, 1976

Richard Wurmbrand: Kirkko kahleissa, 125 s., nid., Kuva ja Sana Oy, Helsinki 1975

Richard Wurmbrand: Saatana ja Marx, 65 s., nid., Kuva ja Sana Oy, Helsinki 1976

Richard Wurmbrand: Kirkkautta kidutuskammiossa, 273 s., nid., 3. p., Kustannus Uusi Tie, Helsinki 1975

Richard Wurmbrand: Voittoisa usko, 192 s., sid., Kustannus Oy Uusi Tie, Helsinki 1977

Aleksandr Solzhenitsyn: Vankileirien saaristo III-IV, 538 s., sid., Kustannuspiste Oy, Tampere 1976

Aleksandr Solzhenitsyn: Vankileirien saaristo V-VII, 366 s., sid., Kustannuspiste Oy, Tampere 1978

G. Herbert Schmidt: Uskollinen kuolemaan asti, 4. p., 450 s., sid., nid., Ristin Voitto, Tikkurila 1975

★ ★ ★

Stefanus-Viesti, Marttyyrien ääni Stefanus-Lähetyksen kuukausittain ilmestyvä offsetasuinen uutiskirje, teksti peräisin past. Richard Wurmbrandilta, ilmainen, tilattavissa*)

★ ★ ★

Richard Wurmbrand: Puhe Helsinki, Johanneksen kirkko 1973*)

Puhe Helsinki, Messuhalli 1973*

Puhe Tampere, Kalevan kirkko 1973*

Puhe Pori, 1974*)

Puhe Helsinki, Taivallahden kirkko, 1974*)

Puhe Oulu, Elokuvateatteri Kiistola 1975*)

Puhe Helsinki, Elokuvateatteri Bio Bristol 1975*)

Puhe Helsinki, B-Messuhalli 1975*)

Puhe Turku, VPK:n talo 1976*)

Puhe Tampere, Puisto-Emmaus 1976*)

Puhe Tampere, Metodistikirkko 1976*)

Puhe Lappeenranta, Jäähalli 1976*)

Puhe Helsinki, Kielletty puhe 1976*)

Rudolf Matz & Walter Wiens: Matzin kiertueen kasetti, Helsinki 1975*)

Arnold Rose & Rudolf Matz: Puhe I—II Lahti, Joutjärven kirkko 1977*)

Puhe I—II Heinola 1977*)

Vaarallista puhetta I—II, Jyväskylä 1977*)

Stefanus-Lähetys: Musiikkikasetti (stereo), venäläisten seurakuntien hengellisiä lauluja venäjäksi, johdanto suomeksi 1978*)

Edellä olevia kirjoja ja kasetteja kirjakaupoista, kirjanmyyntipisteistä, suoraan asianomaiselta kustantajalta tai osoitteella: Stefanus-Lähetys r.y., PL 19, 00301 Helsinki 30.

*) Stefanus-Lähetys r.y. Helsinki

